

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Rikoksentorjunta ja seuraamukset

Pöytäkirja

22.6.2023

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain uudistamistyöryhmän 23. kokous

Aika 19.6.2023 klo 9.30–11.30

Paikka Teams

Osallistujat Juho Martikainen, Maiju Kolehmainen, Riitta Marttila, Niina Huotari, Jere Lumme, Sakari Haataja, Jaakko Haaparanta, Tero Pitkänen, Sami Tolsa, Mari Palmqvist, Konsta Arvelin, Antti Sundberg, Inka Grönqvist, Niina Kallio-Nordlund, Heini Färkkilä, Riitta Haapasaari, Marjo Salminen, Rauno Nissilä, Olli Aalto, Sanna Kuparinen

1 Tietojärjestelmähankkeen tilanne

Käytiin läpi tietojärjestelmähankkeen tilanne. Tarjousten jättämisaika päättyi kesäkuun alussa. Jatkoaikataulusta tiedotetaan tarkemmin kesälomien jälkeen.

2 Rikosvahinkokorvausten takautuminen ja takaisinperintä

Käytiin läpi ensimmäisiä pykäläluonnoksia takautumissaatavan perintämenettelystä. Luonnokseen Oikeusrekisterikeskuksen selvitystoimista suhtauduttiin myönteisesti. Todettiin, että säännöksen perusteluihin voitaisiin kirjata esimerkkejä siitä, mitä asioita ORK tarkemmin selvittää saatuaan Valtiokonttorilta ilmoituksen maksetusta rikosvahinkokorvauksesta.

Luonnokseen ORK:n puhevallasta takautumisoikeuteen perustuvaa saamista koskevassa asiassa suhtauduttiin myönteisesti. Säännöksellä säädettäisiin ORK valtion puhevaltaa näissä asioissa käyttäväksi

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

viranomaiseksi. Momentin työstämistä jatketaan ja siihen palataan myöhemmin.

Luonnosta lainvoimaisen korvaustuomion saamista edeltävistä ja edellyttävistä ORK:n toimista niissä saatavissa, joissa lainvoimaista korvaustuomiota ei ole, pidettiin tässä vaiheessa asianmukaisena. Katsottiin, että säännökseen olisi syytä nimenomaisesti tarkentaa, että kyse olisi asioista, joissa lainvoimainen korvaustuomio puuttuu. Momentin työstämistä jatketaan ja siihen palataan myöhemmin.

Keskusteltiin siitä, millaisin perustein ORK voisi luopua valtion takautumisoikeutta koskevan saamisen perinnästä. Katsottiin, että tällainen harkinta tulisi koskea vain tilanteita, joissa rikoksentekijää vastaan ei ole annettu vahingonkorvaustuomiota. Katsottiin, että ORK:n harkinta voisi olla tässä tapauksessa tosiasiallista hallintotoimintaa siten, ettei tarvetta erilliselle päätöksenteolle olisi. Harkinta perustuisi kokonaisarvioon. Säännöksessä voitaisiin luetella seikkoja, jotka voitaisiin ainakin ottaa arvioinnissa huomioon. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi vahingonaiheuttajan ikä, syyntakeisuus, terveydentila, toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset suhteessa saatavilla olevaan hyötyyn taikka muu vastaava syy. Säännöksessä olisi selvyiden vuoksi syytä mainita myös se, että korvausasiasta voitaisiin luopua vähäisen näytön perusteella. Harkintavaihe sijoittuisi ennen varsinaisen täytäntöönpanovaiheen aloittamista. Ensimmäistä pykäläluonnosta käsitellään syksyn työryhmäkokouksissa.

Takautumisoikeuteen perustuvan saamisen täytäntöönpanon osalta keskusteltiin, että voitaisiin lisätä perinnän käynnistämisen edellytykseksi Valtiokonttorin korvauspäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus. Näin ollen saaminen tulisi täytäntöönpanokelpoiseksi, kun Valtiokonttorin korvauspäätös on täytäntöönpanokelpoinen sekä voimassa olevan rikosvahinkolain 32 §:n mukaisesti saamista koskeva korvaustuomio on saanut lainvoiman.

Todettiin, että korvauksen takaisinperintää ja siihen liittyviä kysymyksiä käsitellään työryhmässä syksyllä.

3 Menettämisseuraamus

Keskusteltiin menettämisseuraamusten täytäntöönpanosta vielä avoimina olleista asioista.

Sovittiin, että ulosoton täytäntöönpanovastuulle siirtyvät ainoastaan kiinnityskelpoiset ajoneuvot. Myös ilma-alukset on syytä mainita säännöksessä. Sääntely edellyttää sitä, että prosessin aikana asiakirjoihin merkitään, onko kyse kiinnityskelpoisesta liikennevälineestä.

Todettiin, että ulosoton ja Tullin osalta täytäntöönpanosta vastaava taho määräytyy näitä viranomaisia koskevien sisäisten säännösten nojalla. Asiasta ei ole tarpeen säätää sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa. Poliisin osalta asiaa selvitetään vielä erikseen.

Todettiin, että ulosoton ja Tullin osalta sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa ei ole tarpeen säätää määräyksenantovaltuutta. Ehdotettu sääntely on riittävän kattavaa eikä määräyksille enää jää tarvetta. Poliisin osalta asiaa selvitetään vielä erikseen.

Keskusteltiin eläimiin kohdistuvien menettämisseuraamusten täytäntöönpanosta. Näissä kuitenkin on olennaista poliisin rooli, joten asiaa selvitetään poliisilta erikseen.

Keskusteltiin kirjaamisvelvollisuuksista. Todettiin, että täytäntöönpanoviranomaisen olisi itse tärkeää kirjata ja ilmoittaa ORK:lle toimenpiteiden lopputulokset. Tätä ei voi ulkoistaa esimerkiksi kiinteistön myyneelle kiinteistönvälittäjälle. Muilta osin vaikutti siltä, että laissa ja asetuksessa sekä eri viranomaisten omissa säännöksissä olevat kirjaamisvelvollisuudet ovat riittävät.

Todettiin, että ulosoton täytäntöönpanovastuulla olevissa asioissa voitaisiin sakon täytäntöönpanosta annetun lain lisäksi soveltaa ulosottokaarta. Kuitenkin menettämisseuraamukset rajattaisiin muun

ulosmittauksen ulkopuolelle eikä ulosotto voisi palauttaa verkkoviestin hävittämismääräystä ORK:lle täytäntöönpantavaksi.

Todettiin, että tullilain 80–86 §:ssä on eräitä tullaukseen liittyviä säännöksiä, jotka tulee ottaa huomioon menettämisseuraamuksen täytäntöönpanossa. Huolehditaan siitä, että sääntelyviittaukset ovat tältä osin kunnossa. Muilta osin Tullin täytäntöönpanotehtävissä voidaan soveltaa sakon täytäntöönpanosta annettua lakia.

Todettiin, että tuomioistuimen rekisteri-ilmoituksista voidaan säätää ehdotetulla tavalla.